

Wymagania
i kryteria oceniania
z języka polskiego

W

Branżowej Szkole

I stopnia

w Zespole Szkół

im. św. Kingi w Łącku

I. Ustalanie ocen bieżących

Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- odpowiedź ustna;
- pisemne prace klasowe – wypracowania (rozwijanie form wypowiedzi poznanych w szkole podstawowej);
- sprawdziany wiadomości – dłuższe i krótsze (kartkówki)
- notatki z lekcji.

1. Odpowiedź ustna

Obejmuje problematykę omawianą na trzech ostatnich jednostkach lekcyjnych. Przy odpowiedzi ustnej oceniany jest zarówno poziom merytoryczny, jak też strukturalny i językowy. Pytania odnoszą się do analizowanych na lekcji lektur lub tekstów znajdujących się w podręczniku.

Podstawą oceny celującej z odpowiedzi ustnej jest bardzo dobra znajomość treści programowych (wymagania na ocenę bardzo dobrą), która może być też (choć nie musi) poszerzona o pozalekcyjną, wartościową wiedzę ucznia, merytorycznie wzbogacającą jego wypowiedź. Związane z tym są: samodzielność myśli, dojrzałość argumentacji i ocen. Przedstawione wnioskowanie musi być logicznie spójne, a styl wypowiedzi swobodny i adekwatny do treści.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, którego odpowiedź jest właściwie zbudowana, pełna, wyczerpująca temat i bezbłędna; cechuje ją też umiejętność argumentowania, wnioskowania i oceniania. Uczeń powinien porządkować wypowiedź oraz prezentować wysoką sprawność językową- właściwy styl, styl, bogate słownictwo. Dopuszczalne są drobne usterki językowe.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, którego odpowiedź jest merytorycznie poprawna, choć pozbawiona indywidualności („bezbłędnie odtwórcza”). Uczeń wie, ale nie zawsze potrafi wyjaśnić i właściwie skomentować. Jego odpowiedź jest jednak spójna i poprawna językowo, mimo dopuszczalnych drobnych usterek stylistycznych. Może zawierać też niewielkie błędy w kompozycji, np. brak podsumowania.

Ocena dostateczna stawiana jest za odpowiedź prawidłową i poprawną językowo, lecz niepogłębioną, krótką, ograniczającą się do skomentowania najważniejszych faktów; dopuszczalne są nieliczne uproszczenia interpretacyjne i odtwórczy charakter wnioskowania.

Chaotyczność, niespójność odpowiedzi, drobne błędy gramatyczne, ubóstwo słownictwa – przy zachowaniu komunikatywności języka – w przypadku odpowiedzi spłyconej, z drugorzędnymi błędami rzeczowymi skutkują oceną dopuszczającą. Uczeń w taki sposób oceniony korzysta z pomocy nauczyciela, ale musi udzielić odpowiedzi i nie może ona być rażąco niezgodna z treściami programowymi lub całkowicie rozmijać się z zadaniem.

2. Sprawdzian wiadomości

Dłuższy sprawdzian wiadomości obejmuje materiał z zakresu większej partii materiału. Jest on zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem i może przyjmować różne formy. Każdy uczeń ze sprawdzianu powinien mieć przynajmniej jedną ocenę w półroczu.

Stosowane są także (z reguły bez zapowiedzi) krótkie sprawdziany wiadomości („kartkówki”) – obejmujące trzy ostatnie jednostki lekcyjne.

Oceniając wyżej wymienione sprawdziany, nauczyciel bierze pod uwagę tylko poziom merytoryczny odpowiedzi. Ocenie nie podlegają błędy: językowe i zapisu, chociaż są one zaznaczane.

Ocenę celującą można otrzymać tylko z dłuższych sprawdzianów (nie z kartkówek). Przyznawana jest ona uczniowi, który spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą, a ponadto bezbłędnie wykonuje zadanie dodatkowe (oznaczone gwiazdką). Takie zadanie jest trudniejsze, ale jego wykonanie nie wymaga wiadomości i umiejętności wykraczających poza podstawę programową.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który bezbłędnie (lub z nielicznymi usterkami) i w sposób wyczerpujący wykonuje wszystkie obowiązkowe zadania; wie i potrafi wyjaśnić; trafnie dobiera przykłady i argumenty.

Na **ocenę dobrą** zasługuje uczeń, który podejmuje odpowiedź na wszystkie pytania, ale popełnia drobne błędy (nie usterki). Ponadto nie zawsze umie uzasadnić swoją odpowiedź, wie, ale nie wyjaśnia omawianych zjawisk.

Ocena dostateczna przyznawana jest uczniowi, który podejmuje odpowiedź na większość pytań, ale popełnia liczne albo poważne (ale nie rażące) błędy; polecenia wykonuje niedokładnie, a jego odpowiedzi są odtwórcze; chociaż wie, to nie potrafi uzasadnić.

Na **ocenę dopuszczającą** uczeń wykonuje większość poleceń, ale bardzo powierzchownie i popełniając poważne błędy. Chociaż jego wiedza jest odtwórcza, a umiejętności niewielkie, to wykazuje starania i koniecznie pisze pracę samodzielnie.

W niektórych przypadkach sprawdziany wiadomości (dłuższe lub kartkówki) mogą mieć formę testu wyboru. Wtedy przeliczenie punktów na ocenę będzie wyglądało następująco:

99 – 100 % - celujący

85– 98 % - bardzo dobry

71 – 84 % - dobry

50 – 70 % - dostateczny

30 – 49 % - dopuszczający

0 - 29 % - niedostateczny

3. Praca klasowa – wypracowanie

W związku z koniecznością ciągłego kształcenia kompetencji językowych i kształtowania umiejętności tworzenia poznanych w szkole podstawowej form wypowiedzi, uczniowie będą też (co najmniej raz w półroczu) pisać wypracowania klasowe – rozprawki, recenzje, sprawozdania, charakterystyki, itp. Przy ich ocenie stosowane będą odmienne (niż w przypadku sprawdzianów wiadomości) kryteria - uwzględniające poziom merytoryczny, językowy i strukturalny; zbliżone do tych wykorzystywanych przy odpowiedzi ustnej.

Przy ocenie prac uczniów ze stwierdzoną dysortografią i dysgrafią nie będzie brany pod uwagę zapis (ortografia i interpunkcja)

4. Uczeń obowiązkowo powinien posiadać i prowadzić zeszyt przedmiotowy z notatkami podawanymi na lekcji oraz posiadać podręcznik.

II. Ustalanie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania, czyli bezbłędnie spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą oraz potrafi zastosować ją do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach. Jego praca cechuje się aktywnością, samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i umiejętności oraz ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru tekstów kultury. Twórczo i samodzielnie rozwija swoje zainteresowania. Swobodnie korzysta z wielu źródeł w docieraniu do informacji. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Dodatkowo może posiadać wiedzę i umiejętności nabyte poprzez przygotowanie się do olimpiad i konkursów oraz aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych.

Na **ocenę bardzo dobrą** uczeń wykonuje rozmaite zadania i czynności „poprawnie”, „samodzielnie”, „świadomie”, „ciekawie”, „interesująco”. Pracuje w pełni samodzielnie, wie i umie wyjaśnić. Trafnie dobiera przykłady, cytaty, argumenty, uzasadniając swoje zdanie dokonuje porównań i ocen. Jego wypowiedzi zarówno ustne, jak i pisemne są wolne od błędów, wyczerpujące, pomysłowe, twórcze. Mówi pełnymi zdaniami, uzasadnia swoją wypowiedź, znajduje w tekście przykłady na poparcie swych słów. Umie odnieść się do świata zewnętrznego, jeśli zachodzi taka potrzeba. Podczas pracy w grupie staje się liderem, umie nie tylko współpracować, lecz także nadaje ton działaniom innych, wprowadza nowe rozwiązania i pomysły.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który podejmuje wszystkie działania, ale popełnia nieliczne błędy. Jego prace są wykonane dobrze, czyli zawierają drobne błędy. Ponadto nie zawsze umie uzasadnić swoją wypowiedź, wie, ale nie wyjaśnia omawianych zjawisk. Zapis „na ogół” oznacza, iż jego prace są wykonane dobrze, czyli zawierają drobne błędy.

Na ocenę dostateczną – uczeń podejmuje działania, ale nie kończą się one pełnym

sukcesem. Pracuje, ale popełnia błędy, polecenia są wykonywane nieprecyzyjnie, uczeń nie jest pewien swoich wypowiedzi pisemnych i ustnych. Jego przemyślenia są powierzchowne lub odtwórcze, ale pracuje, czyli „stara się”.

Na **ocenę dopuszczającą** – uczeń wykonuje polecenia dość powierzchownie, na miarę swoich możliwości. Jego wiedza jest w zasadzie odtwórcza, a umiejętności niewielkie.

Ważne jest, aby podejmował pracę i wykazywał starania. Ponadto powinien odnajdywać w tekstach elementy wcześniej wskazane przez innych uczniów, których sam nie umie rozpoznać i wskazać. Jego prace pisemne (konieczne samodzielne) są krótkie, powierzchowne, sądy mało oryginalne, a argumentacja niepełna. Podobnie z wypowiedziami ustnymi – są to wypowiedzi krótkie, ale przede wszystkim powinny być zgodne z tematem.

Inne ustalenia:

Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie (np.) z zakresu 3 ostatnich tematów.

Uczeń ma obowiązek napisać wszystkie prace pisemne w wyznaczonym terminie przez nauczyciela lub na najbliższej lekcji.

Do poprawy prac pisemnych uczeń ma obowiązek przystąpić w przeciągu 2 tygodni.

Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana oceny rocznej klasyfikacyjnej:

- uczeń ma usprawiedliwione co najmniej 95% nieobecności z przedmiotu,
- przystępował do wymaganych i zapowiadanych form prac pisemnych oraz korzystał z możliwości poprawy ocen,
- w całorocznym ocenianiu bieżącym występuje przynajmniej 50% ocen równych lub wyższych od oceny o którą ubiega się uczeń,
- wniosek o ocenę wyższą niż przewidywana uczeń znosi do nauczyciela uczącego przedmiotu.